

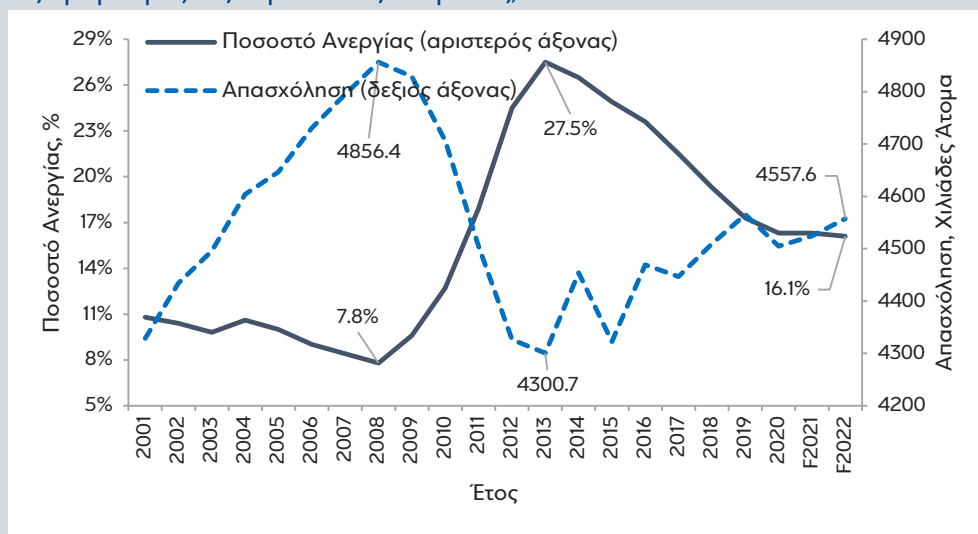
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

21 Μαΐου 2021, Τεύχος 376

Ρίσκα στην αγορά εργασίας μετά την πανδημία – Μειωμένα τα φορολογικά έσοδα τον Απρίλιο 2021

Ως γνωστόν, παρά τη μεγάλη ύφεση στην ελληνική οικονομία το 2020, το ποσοστό ανεργίας κινήθηκε πτωτικά. Η μείωση του βαθμού εκμετάλλευσης του παραγωγικού συντελεστή της εργασίας αποτυπώθηκε κυρίως στις ώρες απασχόλησης και σε πολύ μικρότερο βαθμό στον αριθμό των απασχολούμενων ατόμων. Το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 16,3% του εργατικού δυναμικού το 2020 από 17,3% το 2019.¹ Δύο παράγοντες οδήγησαν σε αυτό το αποτέλεσμα: 1^ο τα μέτρα των ασκούντων την οικονομική πολιτική για τη στήριξη της απασχόλησης (π.χ. επιδοτήσεις μισθωτής απασχόλησης) και 2^ο η προερχόμενη από τη μείωση του αριθμού των ανέργων αύξηση του μη ενεργού πληθυσμού.² Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα εκτιμάται ότι θα παραμείνει σταθερό στο 16,3% το 2021 και στη συνέχεια θα μειωθεί με αργό ρυθμό στο 16,1% το 2022 (βλέπε Σχήμα 1).

Σχήμα 1: Ελλάδα – Ποσοστό Ανεργίας και Απασχόληση (για τα έτη 2021 και 2022 χρησιμοποιούμε τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Eurobank Research.

¹ Εκτός από την Ελλάδα, το ποσοστό ανεργίας κινήθηκε πτωτικά στην Πολωνία (3,2% το 2020 από 3,3% το 2019), τη Γαλλία (8,0% το 2020 από 8,4% το 2019) και την Ιταλία (9,2% το 2020 από 10,0% το 2019). Στην Ευρωζώνη (ΕΕ-27) αυξήθηκε στο 7,8% (7,1%) το 2020 από 7,5% (6,7%) το 2019.

² Αναλυτικά, η ετήσια μεταβολή των απασχολούμενων ήταν -0,9% ή -35,5 χιλιάδες άτομα, των ανέργων -7,8% ή -63,9 χιλιάδες άτομα, του εργατικού δυναμικού -2,1% ή -99,5 χιλιάδες άτομα (εργατικό δυναμικό ≡ απασχολούμενοι + άνεργοι) και του μη ενεργού πληθυσμού 1,7% ή 74,9 χιλιάδες άτομα.

Συγγραφείς

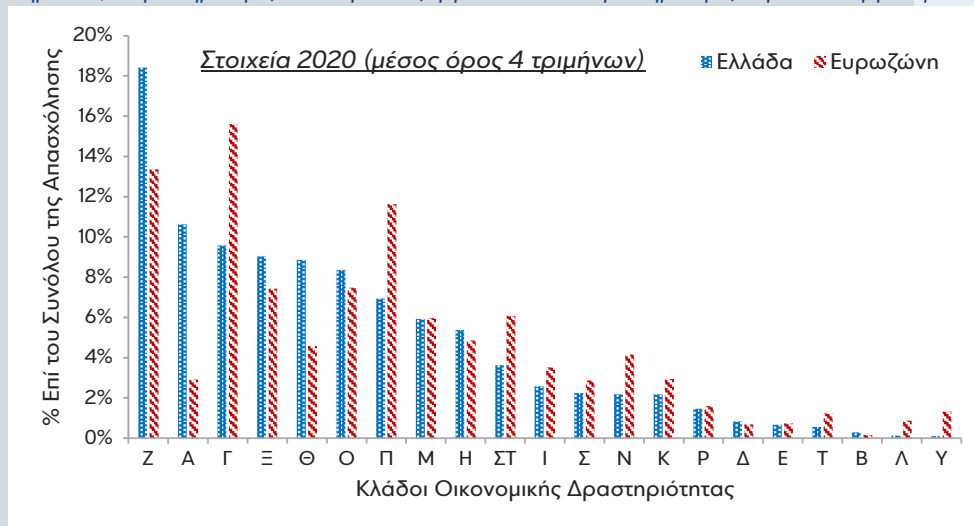
Στυλιανός Γ. Γώγος, PhD
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

Ευαγγελία Τσιαμπάου
Οικονομική Αναλύτρια
etsiampaou@eurobank.gr

Βάσει των προαναφερθεισών προβλέψεων, η υγειονομική κρίση αναμένεται να βάλει φρένο στην πτωτική πορεία του ποσοστού ανεργίας των προηγούμενων ετών (μέση ετήσια μεταβολή την 7ετία 2013-2020 στις -1,6 ποσοστιαίες μονάδες έναντι -0,1 ποσοστιαίων μονάδων που εκτιμώνται για τη διετία 2020-2022). Την επαύριο της πανδημίας τα ρίσκα για την ελληνική αγορά εργασίας εστιάζονται: 1^ον στην αντίδραση των επιχειρήσεων (ζήτηση εργασίας) όταν θα γίνει άρση των τρεχόντων μέτρων ενίσχυσης της απασχόλησης και 2^ον στην ανάγκη για ανακατανομή θέσεων εργασίας, λόγω των εξελίξεων που πυροδότησε ή επιτάχυνε η υγειονομική κρίση στο μέτωπο των δομικών χαρακτηριστικών της οικονομίας (π.χ. ψηφιοποίηση, τηλεργασία, βλέπε Σχήμα 2 για την κατανομή της απασχόλησης στους επί μέρους κλάδους της οικονομίας το 2020). Σημειώνουμε ότι η διαρθρωτική ανεργία έχει υψηλή συμμετοχή στο τρέχον ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα. Αυτό σε έναν βαθμό αντανακλάται στο μεγάλο, πλην όμως μειούμενο τα τελευταία χρόνια, ποσοστό μακροχρόνια ανέργων (66,5% του συνόλου των ανέργων το 2020 από 73,6% το 2014). Συνεπώς, η προβλεπόμενη ανάκαμψη των επόμενων ετών, ναί μεν δύναται να μειώσει την κυκλική συνιστώσα του ποσοστού ανεργίας στην Ελλάδα (σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το παραγωγικό κενό εκτιμάται ότι θα συρρικνωθεί στο -2,1% του δυνητικού ΑΕΠ το 2022 από -10,8% το 2020), εντούτοις για να διατηρηθεί η αναπτυξιακή πορεία μεσοπρόθεσμα χωρίς πληθωριστικές πιέσεις θα πρέπει να συνδυαστεί και με συρρίκνωση της διαρθρωτικής συνιστώσας του ποσοστού ανεργίας.

Σχήμα 2: Ελλάδα και Ευρωζώνη – Τριμηνιαία Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Απασχόληση Ανά Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας

Α. Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία, Β. Ορυχεία και Λατομεία, Γ. Μεταποίηση, Δ. Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού, Ε. Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης, ΣΤ. Κατασκευές, Ζ. Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών, Η. Μεταφορά και αποθήκευση, Θ. Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης, Ι. Ενημέρωση και επικοινωνία, Κ. Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες, Λ. Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, Μ. Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, Ν. Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες, Ξ. Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, Ο. Εκπαίδευση, Π. Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας, Ρ. Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία, Σ. Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, Τ. Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών και Υ. Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων.

Πηγή: Eurostat, Eurobank Research.

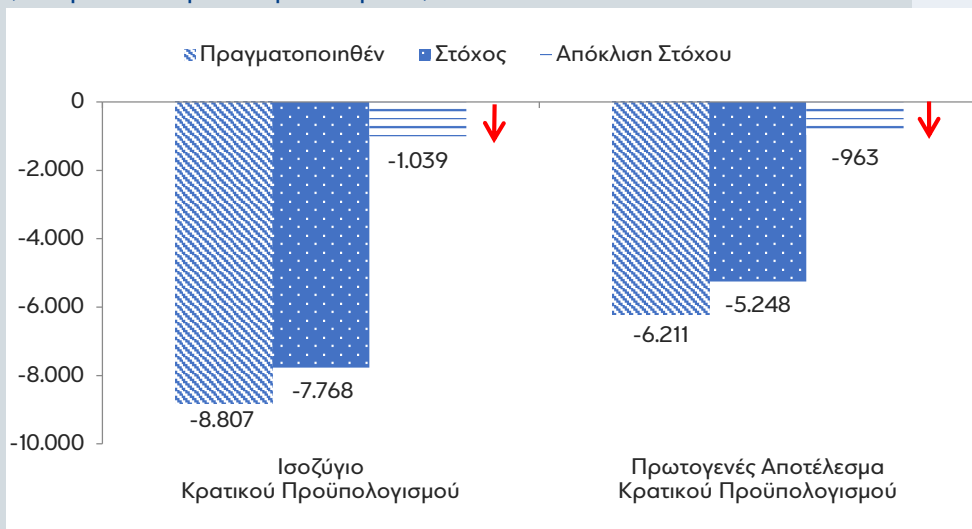
Μειωμένα τα φορολογικά έσοδα τον Απρίλιο 2021

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού (ΚΠ), σε τροποποιημένη ταμειακή βάση, για την περίοδο Ιανουαρίου - Απριλίου 2021, το πρωτογενές αποτέλεσμα διαμορφώθηκε σε έλλειμμα ύψους €6.211 εκατ., έναντι στόχου για πρωτογενές έλλειμμα €5.248 εκατ.

(που έχει περιληφθεί για το αντίστοιχο διάστημα του 2021 στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2021) και πρωτογενούς ελλείμματος €1.516 εκατ. την ίδια περίοδο του 2020. Το ισοζύγιο ΚΠ παρουσίασε έλλειμμα ύψους €8.807 εκατ. έναντι στόχου για έλλειμμα €7.768 εκατ. (ήτοι υψηλότερο έλλειμμα κατά €1.039 εκατ.) και έναντι ελλείμματος €4.072 εκατ. για το αντίστοιχο διάστημα του 2020.

Αναλυτικότερα, για την περίοδο Ιαν. – Απρ. 2021, τα καθαρά έσοδα ΚΠ διαμορφώθηκαν σε €15.115 εκατ., παρουσιάζοντας υστέρηση κατά €477 εκατ. (ή κατά -3,1%) σε σχέση με τον στόχο των €15.592 εκατ., ενώ σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2020 παρουσίασαν αύξηση κατά €1.015 εκατ. (ή κατά 7,2%). Τα έσοδα από φόρους εμφανίστηκαν μειωμένα σε σχέση με τον στόχο κατά €144 εκατ. (ή -1%), όπως και τα έσοδα από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) τα οποία παρουσίασαν υστέρηση κατά €344 εκατ. (ή -20,4%). Πιο συγκεκριμένα για τον μήνα Απρίλιο, τα καθαρά έσοδα ανήλθαν σε €3.607 εκατ., αυξημένα κατά €181 εκατ. (ή κατά 5,3%) σε σχέση με τον μηνιαίο στόχο. Η εν λόγω θετική απόκλιση οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι τον Απρίλιο 2021 εισπράχτηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος το ποσό των €633,2 εκατ. που αφορά στο μέρισμα ύψους €470,5 εκατ. και στα έσοδα από ANFAs & SMPs ύψους €162,7 εκατ.³ Συνεπώς, αν ληφθεί υπόψη ότι η εισπραξη του προαναφερθέντος μερίσματος της Τράπεζας της Ελλάδος είχε προϋπολογισθεί να εισπραχθεί τον προηγούμενο μήνα, τα έσοδα από φόρους για τον μήνα Απρίλιο - τα οποία εμφανίζονται αυξημένα κατά €215 εκατ. (ή 6,6%) σε σχέση με τον μηνιαίο στόχο - στην ουσία είναι μειωμένα κατά €256 εκατ. (ή 7,9%).⁴

Σχήμα 3: Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού, Ιανουάριος – Απρίλιος 2021 (εκατ. €, προσωρινά στοιχεία, σε τροποποιημένη ταμειακή βάση)

Πηγή: ΥΠΟΙΚ, Eurobank Research.

Από την πλευρά των δαπανών, για την περίοδο Ιανουαρίου – Απριλίου 2021, καταγράφηκε υπέρβαση έναντι του στόχου της τάξης των €562 εκατ. (τροποποιημένη ταμειακή βάση, €23.992 εκατ. σε σύγκριση με τον στόχο των €23.360 εκατ.), ενώ σε σχέση με το αντίστοιχη χρονική περίοδο του 2020

³ Το εν λόγω ποσό από την Τράπεζα της Ελλάδος, όπως είχε εκτιμηθεί στο σχέδιο του Προϋπολογισμού 2021, αναμενόταν να εισπραχθεί τον Μάρτιο 2021.

⁴ Σύμφωνα με τις δηλώσεις του Αναπλ. Υπουργού Οικονομικών, η εν λόγω μείωση ήταν αναμενόμενη και σχετικά περιορισμένη, δεδομένου ότι ο Προϋπολογισμός δεν είχε συνυπολογίσει την ύπαρξη παρατεταμένων πολύμηνων lock-down το 2021 και λαμβάνοντας υπόψη τα μεγάλης έκτασης πρόσθετα περιοριστικά μέτρα που ήταν αναγκαία για την υγειονομική διαχείριση της πανδημίας.

καταγράφηκε αύξηση κατά €5.750 εκατ. (ή κατά 31,6%). Η υποεκτέλεση του Τακτικού Προϋπολογισμού ύψους €1.043 εκατ. οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι υπήρξε μεταγενέστερη του προϋπολογισμού απόφαση, να εξυπηρετηθεί μερικώς το μέτρο της επιστρεπτέας προκαταβολής και από πόρους του ΠΔΕ (αντί από τον Τακτικό Προϋπολογισμό). Συνεπώς, το σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, παρουσίασε αύξηση σε σχέση με τον στόχο κατά €1.605 εκατ.

Τα κυριότερα μέτρα κατά της πανδημίας για το πρώτο τετράμηνο του 2021 ανέρχονται σε €4,6 δις (έναντι του επικαιροποιημένου στόχου για συνολικά μέτρα ύψους €15 δις για το 2021) και συνοψίζονται στα εξής:

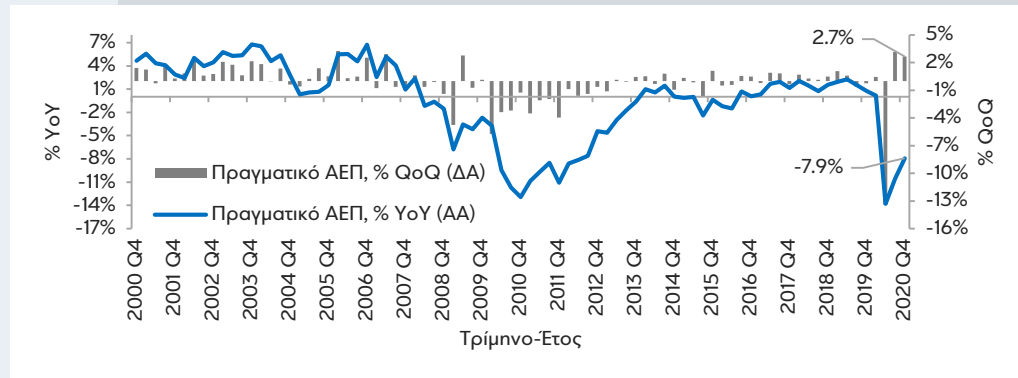
- α) στη δαπάνη αποζημίωσης ειδικού σκοπού λόγω της πανδημίας του COVID-19 (μισθωτών) ύψους €1.385 εκατ., η οποία πληρώθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων,
- β) στην επιστρεπτέα προκαταβολή ύψους €1.399 εκατ. από την κατηγορία των μεταβιβάσεων και €1.108 εκατ. από το ΠΔΕ,
- γ) στην κρατική αποζημίωση εκμισθωτών ακινήτων ύψους €351 εκατ., λόγω των μειωμένων μισθωμάτων που λαμβάνουν,
- δ) στην επιχορήγηση προς τον ΟΠΕΚΑ ύψους €155 εκατ., για την αποπληρωμή δανείων πληγέντων από την πανδημία
- ε) στην ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από τον COVID-19 στις Περιφέρειες ύψους €140 εκατ. από το ΠΔΕ
- στ) στην επιδότηση τόκων δανείων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων ύψους €47 εκατ. από το ΠΔΕ.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 4^ο τρίμηνο 2020 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν -7,9% YoY (-10,5% YoY (2020Q3) και +0,8% YoY (2019Q4)) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν +2,7% QoQ (+3,1% QoQ (2020Q3) και -0,3% QoQ (2019Q4))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαι-2021: 2021 +4,1%, 2022 +6,0%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: 2000Q4–2020Q4

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: -0,4%

Διάμεσος: +0,7%

Μέγιστο: +6,8% (2003Q4)

Ελάχιστο: -13,8% (2020Q2)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

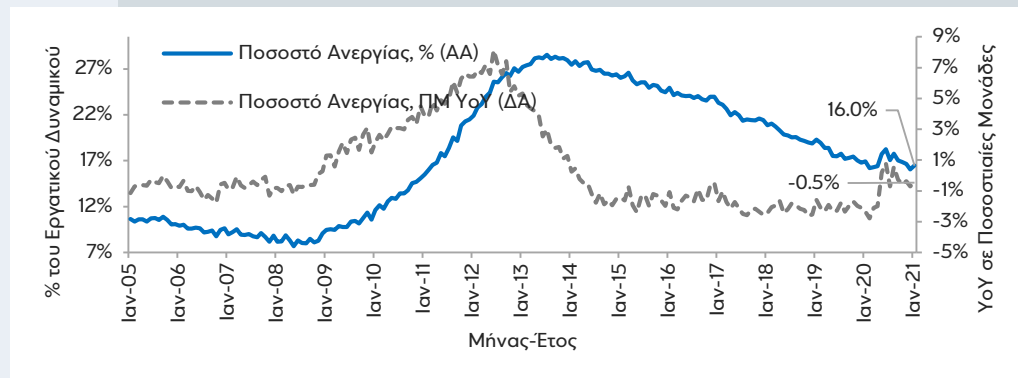
Δημοσίευση: 5/3/2021 (προσωρινά στοιχεία)

Επομ. δημ.: 4/6/2021 (προσωρινά στοιχεία)

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Ιανουάριο 2021 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 16,0% (15,6% (12/2020) και 16,4% (1/2020)) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 16,4% (16,4% (12/2020) και 17,1% (1/2020))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαι-2021: 2021 16,3%, 2022 16,1%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 1/2005-1/2021

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,3%

Διάμεσος: 17,3%

Μέγιστο: 28,0% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,2% (5/2008)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.

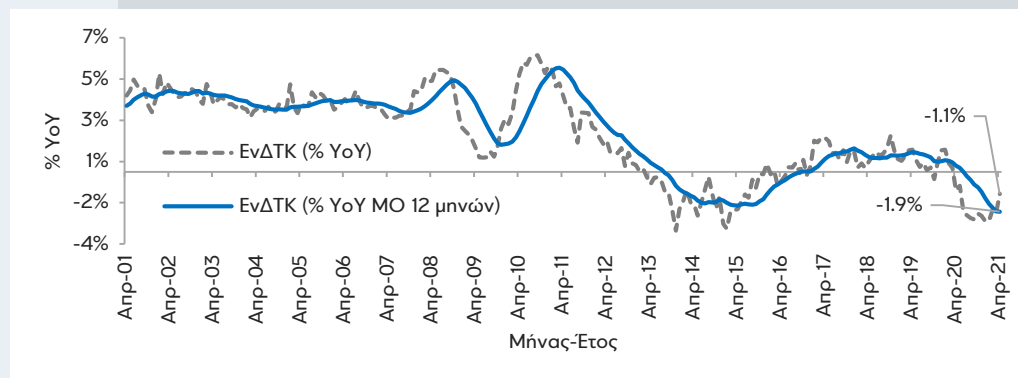
Δημοσίευση: 17/5/2021

Επομ. δημ.: αναμένεται δημοσίευση από την ΕΛΣΤΑΤ

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Απρίλιο 2021 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν -1,1% YoY (-2,0% YoY (3/2021) και -0,9% YoY (4/2020)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν -1,9% YoY (-1,9% YoY (3/2021) και +0,3% YoY (4/2020))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαι-2021: 2021 -0,2%, 2022 +0,6%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 4/2001-4/2021

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +1,7%

Διάμεσος: +1,8%

Μέγιστο: +5,7% (9/2010)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

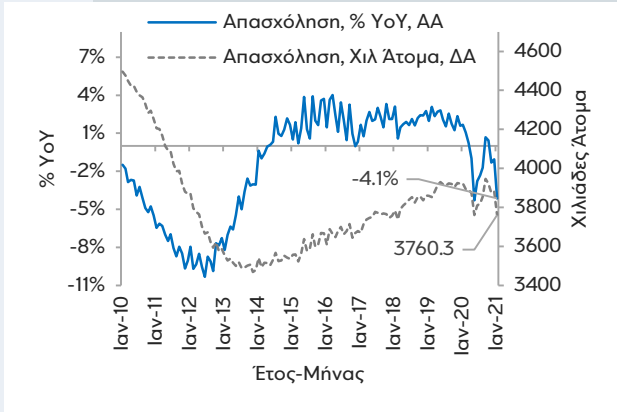
Δημοσίευση: 12/5/2021

Επομ. δημ.: 10/6/2021

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Δραστηριότητας (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

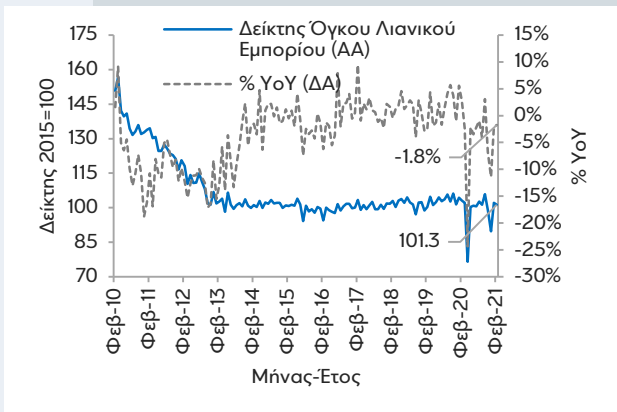
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): -4,1% YoY τον Ιαν-21 από -1,1% YoY τον Δεκ-20, -1,4% YoY την περίοδο Φεβ-20 – Ιαν-21 (12Μ) από +2,1% YoY την περίοδο Φεβ-19 – Ιαν-20 (επόμενη δημοσίευση: αναμένεται δημοσίευση από την ΕΛΣΤΑΤ)

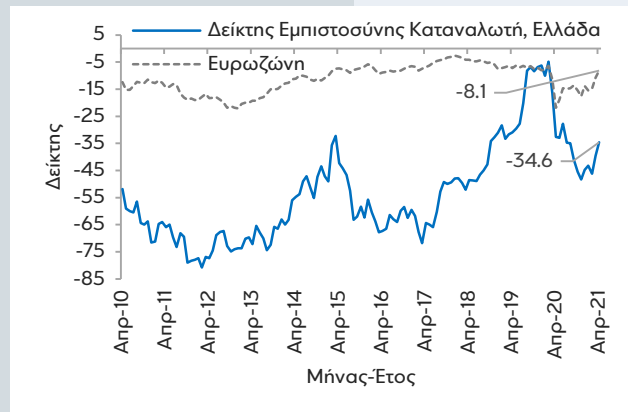
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 97,9 ΜΔ τον Απρ-21, +1,0 ΜΔ MoM και -1,6 ΜΔ YoY τον Απρ-21 από +5,0 ΜΔ MoM και -12,6 YoY ΜΔ τον Μαρ-21 (επόμενη δημοσίευση: 28/5/2021)

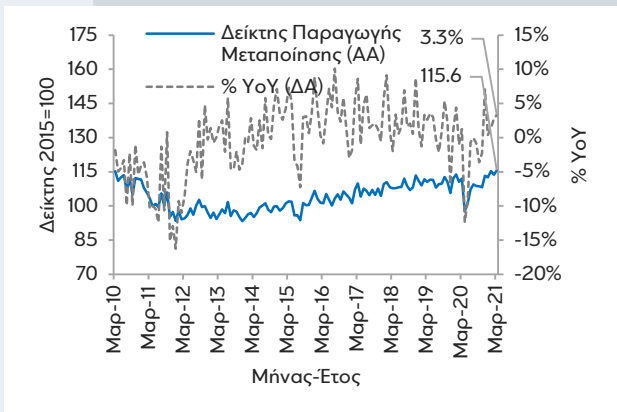
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: -0,9% MoM και -1,8% YoY τον Φεβ-21 από +13,8% MoM και -2,0% YoY τον Ιαν-21, -4,8% YoY την περίοδο Μαρ-20 – Φεβ-21 (12Μ) από +2,0% YoY την περίοδο Μαρ-19 – Φεβ-20 (επόμενη δημοσίευση: 31/5/2021)

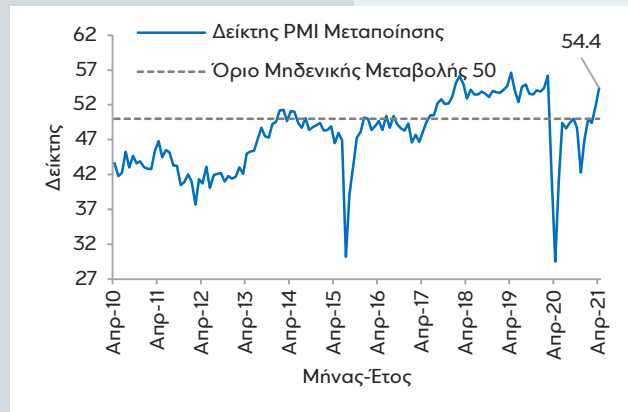
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -34,6 ΜΔ τον Απρ-21, +4,9 ΜΔ MoM και -2,0 ΜΔ YoY τον Απρ-21 από +6,7 ΜΔ MoM και -23,0 ΜΔ YoY τον Μαρ-21 (επόμενη δημοσίευση: 28/5/2021)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: +1,7% MoM και +3,3% YoY τον Μαρ-21 από -1,5% MoM και +2,8% YoY τον Φεβ-21, -1,2% YoY την περίοδο Απρ-20 – Μαρ-21 (12Μ) από +0,9% YoY την περίοδο Απρ-19 – Μαρ-20 (επόμενη δημοσίευση: 10/6/2021)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 54,4 ΜΔ τον Απρ-21, +2,6 ΜΔ MoM και +24,9 ΜΔ YoY τον Απρ-21 από +2,4 ΜΔ MoM και +9,3 ΜΔ YoY τον Μαρ-21 (επόμενη δημοσίευση: 1/6/2021)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), IHS Markit, Eurobank Research.

Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα.

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ, Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Άννα Δημητριάδου
Οικονομική Αναλύτρια
andimitriadi@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 793

Ιωάννης Γκιώνης
Ανώτερος Οικονομολόγος
igkionis@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 707

Δρ, Στυλιανός Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 733

Μαρία Κασόλα
Οικονομική Αναλύτρια
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 33 18 708

Όλγα Κοσμά
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
okosma@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 728

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
rpetropoulou@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 991

Δρ, Θεόδωρος Ράπανος
Οικονομικός Αναλυτής
v-trapanos@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 711

Δρ, Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Ευαγγελία Τσιμπράου
Οικονομική Αναλύτρια
etsiampraou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 712

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiaferontos>
Ακολουθήστε μας στο twitter: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein, Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc, reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc, that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

